Gemeente Duiven

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Watertakenplan De Liemers 2027-2031

Zaak- & documentnr. : Z/26/152843 201737402
Portefeuillehouder : M. de Jonghe

Opsteller: R. Traag
Afdeling: Realisatie en Beheer
Telefoonnr: 06-11 78 26 07

Samenvatting
Het huidige Watertakenplan De Liemers 2022-2026 loopt eind 2026 af. Daarom hebben de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar samen met Waterschap Rijn en IJssel een nieuw Watertakenplan opgesteld voor de periode 2027-2031. Het plan vormt het beleids- en uitvoeringskader voor de gemeentelijke watertaken en geeft richting aan klimaatadaptatie, waterkwaliteit en een toekomstbestendige inrichting van de leefomgeving

Beslispunten
1. Het Watertakenplan De Liemers 2027-2031 vast te stellen als beleidskader voor de uitvoering van de gemeentelijke watertaken in de periode 2027-2031.
2. De financiële consequenties van het Watertakenplan De Liemers 2027-2031 te verwerken in de gemeentelijke begroting en meerjarenraming conform de financiële paragraaf.

Aanleiding
Het huidige Watertakenplan De Liemers 2022-2026 loopt eind 2026 af. Om richting te geven aan de uitvoering van de gemeentelijke watertaken in de komende planperiode is samen met de gemeenten Westervoort en Zevenaar en Waterschap Rijn en IJssel een nieuw Watertakenplan opgesteld voor de periode 2027-2031.

Het Watertakenplan vormt het beleidskader voor de uitvoering van de gemeentelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Daarnaast biedt het een integraal kader voor klimaatadaptatie, waterkwaliteit en een toekomstbestendige inrichting van de leefomgeving.

Voor Duiven is een toekomstbestendig water- en bodemsysteem essentieel vanwege de woningbouwopgave, gebiedsontwikkelingen zoals Vergert Oost en infrastructurele ontwikkelingen rondom de A12 en A15. Tegelijkertijd nemen de gevolgen van klimaatverandering toe in de vorm van hevige neerslag, droogte en hitte.

Planning
Het huidige Watertakenplan loopt af op 31 december 2026. Om tijdig te kunnen beschikken over een actueel beleidskader voor de uitvoering van de gemeentelijke watertaken in de planperiode 2027-2031 dient de gemeenteraad het nieuwe Watertakenplan in 2026 vast te stellen.

Beoogd effect
Met het vaststellen van het Watertakenplan wordt beoogd:

- uitvoering te geven aan de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater;
- te werken aan een veilige, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving;
- wateroverlast, droogte en de gevolgen van hitte te beperken;
- water en bodem sturend te laten zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen;
- de regionale samenwerking binnen De Liemers verder te versterken.

Argumenten

1.1 *Het Watertakenplan geeft invulling aan de gemeentelijke zorgplichten.*
Het Watertakenplan beschrijft op welke wijze de gemeente Westervoort uitvoering geeft aan de wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater in de periode 2027-2031.

1.2 *Het plan biedt een integraal beleidskader voor water en klimaatadaptatie.*
Het plan verbindt de gemeentelijke watertaken aan klimaatadaptatie, ruimtelijke ontwikkeling, biodiversiteit en de Omgevingswet. Hierdoor ontstaat een samenhangende aanpak van wateropgaven in de fysieke leefomgeving.

1.3 *Het plan bereidt de gemeente voor op toekomstige ontwikkelingen.*
Het Watertakenplan houdt rekening met klimaatverandering, woningbouwontwikkelingen, de ontwikkeling van de A15/A12-corridor en de verdere implementatie van de Omgevingswet.

1.4 *Het plan ondersteunt toekomstige organisatorische ontwikkelingen.*
Het Watertakenplan is in nauwe samenwerking met de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar opgesteld. Hierdoor zijn uitgangspunten, ambities en werkwijzen op elkaar afgestemd. Deze harmonisatie draagt bij aan een efficiënte samenwerking binnen Waterteam De Liemers en biedt een robuuste basis voor eventuele toekomstige organisatorische wijzigingen of verdere samenwerking tussen gemeenten.

2.1 *De financiële gevolgen zijn inzichtelijk gemaakt.*
De kosten van beheer, onderhoud en investeringen zijn uitgewerkt in een kostendekkingsplan. Het investeringsprogramma sluit aan op de geplande vervangingsopgave. Voor Duiven wordt uitgegaan van een stijging van de rioolheffing van 4% per jaar exclusief indexatie gedurende de planperiode 2027-2031. Dit komt onder andere door prijsstijgingen en door de projecten die gepland staan waarbij niet alle kosten uit de voorziening betaald mogen worden.

2.2 *De uitvoering kan plaatsvinden binnen de bestaande financiële systematiek.*
De kosten voor de uitvoering van de gemeentelijke watertaken worden gedekt via de rioolheffing en de aanwezige spaarvoorziening.

2.3 *De regionale samenwerking draagt bij aan doelmatige besteding van middelen.*
Door gezamenlijke onderzoeken, harmonisatie van gegevensbeheer en samenwerking binnen Waterteam De Liemers worden kennis, capaciteit en middelen efficiënt ingezet.

Kanttekeningen

1.1 *Klimaatontwikkelingen blijven onzeker*
De snelheid en omvang van klimaatverandering zijn niet volledig voorspelbaar. Hierdoor kan gedurende de planperiode behoefte ontstaan aan aanvullende maatregelen of beleidsaanpassingen.

2.1 *Stijgende prijzen kunnen leiden tot hogere kosten*
De afgelopen jaren zijn de kosten in de grond-, weg- en waterbouwsector sterk gestegen. Toekomstige prijsontwikkelingen kunnen leiden tot hogere investeringen dan momenteel geraamd.

2.2 *Personele capaciteit blijft een aandachtspunt*
Voor een adequate uitvoering van de gemeentelijke watertaken is voldoende personele capaciteit noodzakelijk. In het plan is aangegeven dat er en te kort aan capaciteit is. Op dit moment word dat door inhuur, efficiënte werkwijze en samenwerkingen binnen de Liemers en Achterhoek opgelost.

Financiële paragraaf
De uitvoering van het Watertakenplan wordt bekostigd uit de rioolheffing. De gemeente Duiven werkt met een spaarvoorziening waarmee investeringen direct worden afgeboekt. Hierdoor ontstaan geen nieuwe kapitaallasten uit investeringen.

Voor de periode 2026-2031 bedraagt de totale investeringsopgave circa € 11 miljoen. De reguliere vervangingsinvesteringen hebben betrekking op rioolvervanging, klimaatadaptatiemaatregelen, gemalen bedragen circa € 1 miljoen per jaar. Onder meer de uitvoering van de rioolvervangingsopgave binnen Vergert Oost maakt onderdeel uit van deze investeringsplanning.

Om de uitvoering van het programma financieel mogelijk te maken is een stijging van de rioolheffing van 4% per jaar exclusief indexatie noodzakelijk. Het tarief stijgt hierdoor van € 1,99 per m³ drinkwaterverbruik in 2026 naar € 2,42 per m³ in 2031. Ondanks deze stijging blijft het tarief concurrerend binnen de regio.

De rioolheffing in Duiven is gekoppeld aan het drinkwaterverbruik. Dit betekent dat huishoudens en bedrijven die meer drinkwater verbruiken, een hogere rioolheffing betalen. Op deze wijze sluiten de kosten beter aan bij het gebruik van het rioolstelsel.

De financiële effecten zijn verwerkt in de meerjarenraming en uitgewerkt in de financiële paragraaf en het kostendekkingsplan van de gemeente Duiven.

Participatie en communicatie
Na vaststelling door de gemeenteraad wordt het Watertakenplan gepubliceerd en beschikbaar gesteld via de gemeentelijke website. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de communicatie- en participatieactiviteiten zoals opgenomen in het Watertakenplan. Hierbij wordt ingezet op bewustwording van inwoners en ondernemers ten aanzien van klimaatadaptatie, afkoppelen van hemelwater en duurzaam watergebruik.

Intergemeentelijke samenwerking
De gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar werken samen met Waterschap Rijn en IJssel binnen Waterteam De Liemers. Deze samenwerking bestaat inmiddels ruim vijftien jaar en wordt met het Watertakenplan voortgezet en verder versterkt.

Door gezamenlijke onderzoeken, harmonisatie van gegevensbeheer, afstemming van beleid en gezamenlijke uitvoering van projecten worden kennis, capaciteit en middelen efficiënt ingezet.

Bijlagen
201737388 - Watertakenplan De Liemers 2027-2031.
201737613 - Financiële paragraaf gemeente.
201737403 - Raadsbesluit watertakenplan 2027 -2031

Duiven, 15 september 2026

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven,

A.F. (Anton) van der Gaag	mr. H.B. (Huub) Hieltjes
secretaris	burgemeester